

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.

Nemzetnevelésünk.

Irta: *Ember Károly.*

Apponyi Albert gróf, a nemzetnevelés élő apostola intézi ismét köznevelésünket. A királyi bizalom kezébe tette le a demokratikus megújulás korában nemzetnevelésünk ügyét, ezt adja hírül a mai hivatalos közlöny. A nemzet minden hű fia örömmel, benső megnyugvással látja Apponyi grófot köznevelésünk élén; azonban a nemzeti nevelés tényleges munkásai ezenfelül még bizonyos büszkeséggel is érezzük és tudjuk, hogy ő, az európai műveltségű, de minden ízében magyar nemzeti érzéstől áthatott világhírű államférfiú vette kezébe nemzetnevelésünk nagyfontosságú ügyét.

A véres világháború irtózatai között különösen megérlelődött bennünk az a szilárd meggyőződés, hogy nemzetnevelésünk ősi alapelveihez való szigorú ragaszkodással végezhetjük továbbra is köznevelésünk minden fokozatán sikeresen az ismeretek, a tudományok művelését és hogy az oktatás tényleg csak eszköze lehet nevelésünknek; mert amint igazi nevelés el nem képzelhető oktatás nélkül, hasonlóképpen az oktatás nevelés nélkül csak üres, élettelen igazságokkal tömi meg az értelmet s ha fel is tudja dolgozni a gyermek vagy az ifjú elsajátított ismereteit, ezek az igazságok egymagukban nem kölcsönöznek életet adó és haladást biztosító erőt a nemzeti lelkének. A szín és íz nélkül való oktatás csak vázákat készít gyárszerűen a gyermeklelkéből. A demokratikus alapon tovább fejlődő magyar nemzet jövő élete, biztos haladása és boldogabb jövőt ígérő fejlődése követeli tehát, hogy az értelmi belátás körének bővítésével, célirányulásának mélyítésével fokozottabb befolyásoló erőt biztosítsunk az öntudatos állampolgár erkölcsi belátásának az erények, az erkölcsi igazságok és mindenekelőtt a hitigazságok lelketemelő hatásaiban. Több öntudatosság, határozottság és tervszerűség a nemzet egészéért való munkában, talán azt is mondhatnók, több önzetlenség, bensőbb lelkesedés a nemzetért való élethez, ez az, amit a demokratikus megújulás a nemzetneveléstől megkövetel. És mindezzel élő programot hirdet az új kultuszminiszter államférfiúi lelke. Nem várunk tehát tőle ezekre vonatkozólag új kijelentéseket. Ha nem tesz egyebet, mint első miniszterségének ösvényeire lép és azokon tovább haladva vezeti nemzetnevelésünk szent ügyét: azokért a nemzeti célokért dolgozik, amiket nemzet-

nevelésünk megújítása kíván. Nevezetesen: Intézkedik, hogy az ingyenessé tett népiskolai oktatás nemzetnevelő munkájának aldásaihoz a haza minden polgárának gyermeke hozzájuthasson. Meg kell szüntetnie az analfabéták statisztikáját. Iskolát, minél több iskolát szervezzen és szerveztessen az új miniszter a nemzetnevelés számára.

Gondoskodjék eréllyel, hogy az iskolákban szakképzett, hivatásuknak értelemmel és szívvel megfélelni tudó tanítók, tanítónők jussanak. Ne kössék a tanítóképzés nagyfontosságú munkájának reformjában a megrögzött felfogások. Az iskola lelke a tanító. Ebből az következik, hogy a tanító tudjon a népnevelés igazi céljainak lelkiismeretesen megfelelni. Ehhez az szükséges, hogy magyar néptanítókat azok neveljenek és képesítsenek, akik ismerik a *népiskolai nevelés elméleti és gyakorlati munkáját*. Az elvont elvtételekre helyezett, a külföldről összehordott mintákból kigondolt tanítóképzés és képesítés lehet szigorú, jelenthet bizonyos értékelkedést, de nem adhatja meg a nemzetnevelés számára azt a néptanítói értéket, amit a gyakorlatias irányú nemzeti népnevelés követel. Vissza kell adni a tanítóképzést önmagának azzal, hogy a magyar népiskola szükségleteinek ellátására olyan tanítóképzőket szervezünk, melyekben a tanítót a vidék speciális viszonyainak nevelik. A tanító egy személyben nem lehet zenész, kertész, gazdász, iparos; nem érthet a háziiparhoz úgy, miként a kertészethez, avagy a gazdasági munka vidékek szerinti specializálódó minden ágához. Pedig az igazi néptanítónak a demokratikus megújulás korában iskolai munkájával különösen be kell kapcsolódnia a közösségi népelet meghatározott, életfoglalkozást képező munkájába, hogy azt a kor szükségleteinek megfelelően tökéletesebbé s így a nemzet egészére hasznosabbá tegye. Ez elérhető az egység és közlés és kécsés és annyira féltett lényegének érintése nélkül. Csak bátor akarat kell. Az elmúlt idők minden nemesebb szándéka, amit ebből a célból a kormányzat foganatosított, nem haladhatott tovább a kísérletezéseknél. Már pedig minden irányú mélyítése a népnevelésnek csak az arra nevelt tanító-nemzedékekkel érhető el. A magyar tanítóképzés lélektani alapját csakis a magyar néplelek szükségletei határozhatják meg. A művelt külföld adhat ehhez a saját magáénak nevezett rendszerében irányítást, de már ennél többet nem. Fel kell végre szabadítani népnevelésünk benső lényegét a külföld nyüge alól. Magyar nemzeti lélek és élet költözzék be a haza minden képzőjébe, hogy az onnan

kikerülő néptanítók a demokratikus megújulás igazai boldogságához, az izzó nemzeti öntudatosság honpolgári és emberi erényeivel juttassák az újabb és újabb nemzedékeket.

Apponyi Albert gróf az 1907. évi XXVII. tanügyi törvényben kezdte meg a nemzetnevelés nagy munkájának szilárd alapokra helyezését. A tanítók és tanítók között az egyenlő képesítés és munka dacára különbséget enged a törvényben. De ezt nem az ő lelkének tulajdonítjuk. Nem szabadulhattott a megrögzött felfogásoktól, melyek befolyásolták, de a demokratikus megújulás kora kimentí őt a múlt előítéleteinek hatása alól és az igazi Apponyi-lelek a nemzetnevelés első érdekében fogja tartani, hogy a törvényhozás megszüntesse a különbséget állami és nem állami tanító között. A nemzeti kulturának csak egyminőségi munkása van: a magyar tanító. Azután ugyancsak az ő műve, a magyar beszéd tanításának tanításterve és a hozzácsatolt utasítás, a határozott államférfiúi akaratnak és a nem tétovázó végrehajtásnak oly eredménye, aminek áldásos következményei a háború folyamán a nemzetiségi állampolgárok hazafias magatartásában jutottak örvendetesen érvényre. A nemzetiségi igazgatók kora lejárt. E földön élő minden magyar állampolgár egy és ugyanazon jogok és köteleességek élvezője. Ha a szeretet melege köt össze, akkor egy szívvel és lélekkel valljuk magunkat a haza hű fiainak. És a haza hű fia lenni nem érdem, hanem kötelesség.

Nemzetnevelésünk erre törekedjék. Ne nyerjen érdemen kívül érvényesülést a nemzetiségi születésű tanár vagy tanító azért, mert magyar honpolgári érzést hord szívében, viszont ne üldözzenek senkit azért, mert valamelyes felszínen levő politikai irányzatért nem dolgozik, ha egyébként kötelességtudó magyar állampolgár. Félre a nemzetnevelés munkájában az úgynevezett mindenáron érvényesülni akaró tartalmatlanokkal. A demokratikus megújulás korában igazán szakképzett, dolgos, jellemes népnevelőket sürget nemzetnevelésünk érdeke.

A nemzetnevelés munkáit fokozottabb tenni-vagy hatja át, mert ismét Apponyi Albert grófra bízta apostoli királyunk a nemzetnevelés ügyeinek kormányzását.

A háborús segély.

A köztisztviselők mozgalmába belekapcsolódott az érdekelt magyar tanítóság minden fizetésűje. Ez így helyes és célravezető. Az 1907. és 1913. évi törvények a tanítót köztisztviselőnek minősítik, ennek természetes következménye, hogy az anyagi ellátás szempontjából is teljesen azonos módosítéskedjenek a tanítókról, mint az egyenlő értékű képesséssel bíró köztisztviselőkről.

Arról értesítenek a lapok, hogy a kormány a köztisztviselőknél és ezek között a tanítók és tanítónőknek is 500—500 korona segélyt utal ki június hó első harmadában. A családosok ezenfelül a már részükre megállapított családi pótlékot a háborús segély összegéhez kapják s így ezzel együtt egyszerre felvehetik azt. Az új kormány meg törvényesen rendezi is a fizetéseket.

A hitfelekezeti tanítóságot a kérdésnek főleg az a része érinti, hogy minden hitfelekezeti tanító hozzájusson tényleg a segélyhez és majdan az egyenlően mert fizetéshez, tekintet nélkül arra, hogy élvezze

az iskola tanítója fizetésekiegészítő államsegélyt, avagy nem.

A hitfelekezeti országos tanítóegyesületek elnökei e tárgyban tájékozódást szereznek és részükről mindent elkövetnek, hogy a rendelkezés ne feledkezzék meg a fizetést kiegészítő államsegélyt nem élvező hitfelekezeti tanítók és tanítónőkről sem.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A történelemtanítás.

A magyar történelemtanítás fontos érdeke, hogy megfelelő történelmi képek támogassák a tanító munkáját. A tanügyi kormány gondoskodott is arról, hogy az 1907. évi törvényben meghatározott történelmi képekkel ellássa a hazai népiskolákat. Már több iskola meg is kapta ezeket a képeket. A tanítók megfelelő módszerességgel értékesítik is azokat a történelmi leckék különös céljainak biztosítására. A Szent-István-Társulat a nevelés említett céljainak megvalósítását óhajta azzal szolgáltni, hogy *IV. Károly apostoli király és Zita királyné képét* megfelelő művészi kivitelben a kath. iskolák számára beszerezhetővé teszi. Mai lapunkban olvashatják kartársaink e képek beszerzésére vonatkozó felhívást, melyre e sorokban is különösen felhívjuk kartársainknak és az iskolai hatóságoknak figyelmét.

Magyar tűzhelyekről. Irta Rácz Miklós. A *Szent-István-Társulat* bizománya. Ára 3 korona. — Rácz Miklósnak a háborús könyvpiacra megjelent könyve ama harmonikus irások javából való, amelyek az olvasót fölülemelik az egymásra torlódo események kaotikus zürzavarából s szilárd és magas szempontjaikkal összhangot, megnyugvást hoznak a fájdalommal megzavart lelkekbe. A *Magyar tűzhelyekről* a megnyugtató, a szenvedéseken enyhítés, a vigasztalás némes tendenciájának szolgálatában áll s ezt a célját — el kell ismernünk — a legteljesebb mérvben el is éri. Hét magasan szárnyaló elmefuttatásában: A vérző nemzet nagyvalai, Gyászabarovult évek, Szent László füve, Királyi palást védelmez, Ne sírj, Jézusom, Vigasztaló arc, Vérmezőkön keresem az Istent — a költészet gyöngédsége, a filozófia ereje s a vallás igazságai nyilvánulnak meg s szövődnek egybe életerős és mindenekkel dacoló világnézletté. Az artisztikus kiállítású kötet, mely a Stephaneum-nyomda mintaszerű ízlést tanúsító produktumai közé tartozik, szívesen fogadott olvasmányra lesz mindazoknak, akik a háború sötét viharfelhői közül a lélek örök életének napsugaras tájaira vágyakoznak kiemelkedni. Rácz Miklós könyvének ára 3 korona, a befolyó jövedelem 10%-a hadiárvek segélyalapját gyarapítja.

Hadi özvegyek és árvák ellátása. Ilyen címen írt könyvet *Fruhwirt Mátás, a Katholikus Népszövetség titkára*. A háborús irodalom leghézagpótlóbb irata ez a könyvecske, amelyet a *Katholikus Népszövetség* adott ki, hogy a hadiözvegyek és a nép vezetői biztos útmutatást kapjanak kézhez az elesett, elhunyt és meghalt katonák hátramadottjainak nyugdíja ügyében.

A könyvecske kérdésekben és feleletekben van megírva. A törvények és rendeletek paragrafusai egyszerűen és világosan vannak feldolgozva, ami lehetővé teszi, hogy minden özvegy könnyű módon megtalálja azokat a tanácsokat, amelyekre szüksége van, jogos nyugdíjának megszerzésében. A könyvecske három fejezetben fejtegeti a legénységi hadiözvegyek

nyugdíjat, a hadiárvak nevelési járulékát és a tisztí özvegyek ellátását. Továbbá külön rész foglalkozik az ideiglenes segéllyel, a nyugdíjelöléssel, a temetési költségekkel, amelyekre az özvegyeknek és árváknak igényük van. Részletes felvilágosítást találhatunk arra vonatkozólag is, hogy a meghalt tisztek szülei, testvérei, akiket eltartott az illető, milyen kegydíjat kaphatnak és hogyan kell azt kérni. A könyvecskeben mindenre találunk tanácsot, amire a háború következtében meghalt katonák családjainak szüksége van. Kiterjeszkedik a könyvecske arra is, hogy a sokáig huzódó nyugdíjügyet hol kell sürgetni, hogy mitevők legyünk, ha hiányosan állapították meg a nyugdíjat, hogy mire van igénye az özvegynek, ha újra férjhez megy. Csupa olyan rendelkezés, amiről minden özvegynek tudnia kell.

A könyvecskeket mindenkinek meg kell szereznie, mert ma már alig van család, amelyben ne volna erre szükség. A könyvecske, melynek ára 25 fillér, a *Katolikus Népszövetség*nél (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. III. lépcső II. e. 9. sz.) kapható.

HIREK.

Kitüntetett főtanfelügyelők. *Kolozsváry Mihály* váci egyházmegyei főtanfelügyelő-kanonokot a pápa Özszentsége prelatusi méltóságra emelte, *Igaz Béla* dr. pécsi egyházmegyei főtanfelügyelő kanonok legkegyelmesebben c. apáttá kinevezetett. *Kolozsváry Mihály* prelátus főtanfelügyelő a váczegyházmegyei róm. kath. tanintézeteket igazgatja, vezeti és irányítja már több mint egy évtizede. Tanfelügyelősége alatt az elemi iskolák sokat fejlődtek. Az ő buzgó működésének tanítónőképző, több polgári leányiskola és elemi népiskola köszöni létezését. A tanítóság váci internátusát úgy, miként a tanítók egyéb erkölcsi és anyagi érdekeit mindenkor szeretettel támogatta. Pécs egyházmegye kitéüntetett főtanfelügyelője, dr. *Igaz Béla* hasonlóképpen nagy szeretettel és szaktudással vezeti az egyházmegyei kath. oktatásügyét, ki ezenfelül a pécsi papnevelő-intézetnek is kormányzója. A tanítóság osztatlan szeretettel fogadja e kitéüntetések hírét. A mi örömmel főleg az is fokozza, hogy úgy *Kolozsváry Mihály* prelátus, mint *Igaz Béla* apát mint főtanfelügyelőket az Országos Kath. Tanács munkásságában tevékeny részt vettek és ezzel igazolják, hogy a Tanács, mint a magyar kath. tanügy intézésében szaktanácsadó, méltó munkásságot fejt ki még a háborús években is.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács elnökségi ülést tartott folyó hónap 15-en, mely a folyó ügyeken kívül elhatározta, hogy feliratban üdvözlő a magyar kath. tanügyi munkásai nevében gróf *Apponyi Albert* kultuszminisztert. *Ember K.* világi elnök előterjesztésére kimondotta a gyűlés, hogy föllíratban kérelmet intéz dr. *Csernoch János* bíbornok hercegprimás úrhoz, hogy a kormánynál a nagyméltóságú püspöki karral kieszközölni méltóztatnék, hogy a hitfelekezeti tanítók, ha nem is élveznek fizetést kiegészítő államsegélyt, a köztisztviselőknek újabban engedélyezett háborús segélyt és családi pótlékot a fentartóknak törvényesen igazolt szegénysége esetében, államsegély útján megkapják és hogy fizetésük a törvényes rendezéskor az állami tanítókéval mindenben megegyezően állapíttassék meg. Az elnökségi ülésen jelen voltak:

Glesswein Sándor egyházi, *Ember Károly* világi elnök, *Bertalan Vince*, *Györffy János*, *Zelliger V. dr.*

Kitüntetett kath. tanítók. A hivatalos lap közli, hogy a király Ófelsége *Kucsera Imre* nagysallói és idősb *Bellá István* sósárhartyáni róm. kath. elemi isk. tanítóknak sok évi hű és buzgó népnevelői munkásságuk elismeréséül az arany érdemkeresztet adományozta. Őszinte örömmel üdvözljük érdemes kartársainkat kitéüntetésük alkalmából.

Lelkigyakorlatok tanítónőinknek. A kath. tanítónők orsz. egyesülete ez évben is június 29-étől július 3-ig szentgyakorlatot tart a budapesti Szent Szivzárdában. Jelentkezések az egyesület címére, Budapest, IV., Ferenciek-tere intézendők.

Felvétel Tanítók Házába. A Léván. 1912. évben létesített *József főherceg Bars megyei Tanítók Házában* az 1917/18. tanévre néhány hely megüresedvén, ezen helyekre elsősorban az internátust fenntartó Bars megyei Általános Tanító-Egyesület tagjainak középiskolát látogató fiai, azután tanítók és végül nem tanítók gyermekei vétetnek fel. Az internátusban az egyesület tagja fia után — mosáson kívül — teljes ellátásért egy hónapra 60 koronát, nem egyesületi tag és nem tanító 80 koronát fizet. Az internátus felügyelő-bizottsága fenntartja magának azt a jogot, hogy az élelmickek drágulása esetén az ellátási díjat a viszonyokhoz arányítva évközben is felemelhesse. A felvételi és orvosi kezelési díj egész tanévre 10, illetőleg 15 korona. A felvétel iránt való kérvényeket, melyekhez a folyamodó tanulónak 1916/17. tanévi iskolai bizonyítványa, újraltási és orvosi bizonyítvány is csatolandó, július hó 15-ig Lévára, az internátus gondnokságához kell beküldeni.

A hadiárvakért. Aki az árváknak ad segítséget, a nemzetnek adja azt, mert a hadiárvak a nemzet árvái. A magyar püspöki kar atyai szeretettel karolja fel az árvák ügyét. Ujabban *Várady L. Árpád* kalocsai érsek és *Glattfelder Gyula* csanádi püspök juttatott 200—200 ezer koronát a hadiárvakat gondozó országos tanácshoz, melynek élén *Zitta királyné* őfelsége buzgólkodik, hogy a hősi halált halt magyar harcosok árváinak letörülje az árvaság könnyüit.

Halálozás. *Gyenes Józsefné* született *Támár Judit* Constantin róm. kath. iskolai nyugdíjazott tanítónő, fáradhatatlan, munkás életének 52-ik, boldog házasságának 32-ik évében és 32-ik évi tanítónői működése után, 1917 május hó 23-án hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos fölvétele után jobblétre szenderült. A beke angyala lebegjen sokat szenvedett porai felett.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEL.

K. A. Készséggel támogatjuk. — **B. N.** Ha beérkezett, válaszoltunk. — **E. P.** A részletes választ levélben adtam. Köteles. — **M. L.** Készséggel támogattam. — **F. J.** *Ütmutató* az 1913. évi XVII. t.-c. végrehajtásához teljes eligazodást nyújt. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest IV., Kecskeméti-utca 4. Ára 2 korona. — **Többeknek.** **A hadi özvegyek és árvák ellátása** (az 1917. évben érvényben levő törvények és rendeletek alapján) című könyv, melyet *Frühwirth Mátyás* írt és ára 50 fillér, megrendelhető a *Kath. Népszövetség* Budapest, IV., Ferenciek-tere cím alatt. — **I. S.** Beérkezett. A háború után. Most fő, hogy eredményesen cselekedjünk. A cselekvés a multban is megtörtént. — **G. J.** Beérkezett. Felhasználjuk. — **R. K.** Az 1907. évi XXVII. és az 1913. évi XVII. t.-cikk értelmében a hitfelekezeti tanító és tanítónő köztisztviselő, tehát még a régi bélyegilleték szerint állítják ki nyomtatványukat. A törvény rendelkezése reájuk is vonat-

kozik. — **Többeknek.** Felsőkereskedelmi fi- és leányiskola több nagyobb városban van. Így: Budapesten, Szegeden, Pécsen, Debreczenben, Kassán stb. — **M. F.** Köszönet az értesítésért. — **B. M.** Örülünk, hogy előmozdíthatuk. — **M. R.** Készen kaptuk. — **M. Gy.** Forduljon a Ferenc József-Tanítókhaza igazgatóságához, Budapest VIII., Szentkirályi-utca. Ott kaphat olcsó lakást. — **N. K.** Megsürgöttük. Érdeklődjék ügye iránt az illetékes tantulmányosnénél. — **E. B.** Választunk. — **K. F.** Megsürgöttük. — **Ny. S.** Készséggel. Levél is ment. — **M. S. R.** Forduljon Nyitrabajnára az Iskolatésztvérek Igazgatóságához és kérjen prospektust. Helyben nincs. —

E. F. Kérjen szabadságot egy évre. A helyettest ön fizesse. — **N. D.** Az Orsz. Kath. Tanügyi tanács állandó tevékenységet fejt ki, hogy a hitfelekezeti tanítók anyagi helyzete a köztisztviselők, illetőleg az állami tanítókéval egyszerre és mindenben megegyezően rendezzék. Háború van, fő a csendben történő, de határozott és megfontolt eredményes cselekvés. Ezt az elnökség ernyedetlen kötelességérzettel teljesíti. Hogy egyébként ki mit ír és mit beszél, az legyen az ő akarata. Minket kötelességeink lelkiismeretes teljesítésében subjektív vélekedések meg nem zavarhatnak. Ezt a kath. tanítók közérdeke követeli így.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

Ürmény-Mezőkeszi (Nyitram.) pusztai róm. kath. jellegű uradalmi iskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra pályázat hirdettünk. Kötelesség: az osztályon és ismételő iskolát tanítani, szükség esetén az ürményi kánort helyettesíteni Nagysuranyi cukorgyár bergazdaságától, mint fennmaradtól javadalma: természetbeni lakás, szabad fűtés, világítás, kerten kívül a törvényes készpénzfizetés. Tanítási nyelv: magyar, tót nyelv szükséges. Szünetidőben a bergazdaságnál megfelelő díjazás mellett segédkezhetik. Német nyelvet bíró, zongorázni tudó férfi tanító előnyben részesül; ilyen melléjövő ediemre számíthat. Ürményi róm. kath. iskolaszékre címzendő kérvények, melyben családi állapota és katonai viszonya is feltüntetendő, határideje *július 5.* A megválasztott állását szept. 1-én tartozik elfoglalni. 283 1—1

Velsői kántortanítói állásra *július 8-ára* pályázatot hirdetünk. Jövedelme: 2 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 istálló, 1 szén; 2 hold 856 □-ös szántóföld, 1255 □ öl kert, 6 köbméter I. osztályú tűzifa, 4,5 hektoliter buza, 5 hektoliter rozs, velséci gabonaváltás 220 kor., kisaranyosi 80 kor., stóla jövedelem 80 kor. és megfelelő államsegély. Kötelessége: kántori teendőket elvégezni, I—II. osztályt és az ismételőket tanítani. Tót nyelv ismerete szükséges. Kérvények iskolaszéki elnök (u. p. Alsószlezény, Barsm.) címére küldendők. 278 1—1

Komáromcséhi-i all. segélyezett róm. kath. iskolai állásra pályázat hirdettünk. Pályázhatnak okl. tanítónők is. Jövedelem az 1915. évi aug. hó 4-én felvett hiteles javadalmi jegyzőkönyv alapján: szántóföld és rét haszonbér 200 K, tűzifa 48 K, hitközségtől 60 K. A törzsfizetésbe be nem számítandó lakás fejében 240 K, takarítás 20 K, irodaátalány 3 K. Ezenkívül a törvényesen megillető államsegély. Kötelessége egy vegyes, osztályon osztály vezetés, ismételő díjtalan tanítása. Tanítási nyelv magyar, kiegészítő tót. Folyamodvány, ke. esztlevél, oklevél működési bizonyítvány a komáromcséhi-i iskolaszék címére *június 30-ig* beküldendő a komáromszemerei plébánia hivatalához. Állás szeptember 1-én elfoglalandó. *Adamovich Imre* plébános. 299 1—1

Egri érseki megye.

A jászfényeszarui róm. kath. iskolaszék 12 tanítós elemi iskolájához két tanítói állásra törvényszerű fizetéssel pályázatot hirdet. Az egyik állásra tanítónők is pályázhatnak. Megválasztottak kötelesek az igazgató, illetve az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni s az állást szept. 15-én elfoglalni. Felszerelt kérvények *július 1-ig* *Hebrony Kálmán* plébános úr címére küldendők. 285 1—1

Az **upponyi** (Borsodm., legközelebbi vasuti állomás: Sánta Nekézseny) róm. kath. kántortanítói állásra *jún. 29.* délelőtti 10 órára pályázat hirdettünk. Javadalma: 1. helyi járulékokból: 10 kat. hold 1544 öl szántóföld, 1 kat. hold 145 öl rét. 1919. szept. végéig évi 400 koronáért haszonbérben. Munkaváltás, deputatum 88.80 korona.

Párbér javadalmi jegyzőkönyv szerinti értékben 254.40 kor. Ismétlősök oktatásáért: 24 kor. Stóla: 50 kor. 16 méter tűzifa beszállítva. Erdő- és legelőilletőség. 2. Az 514 koronára értékelt helyi járulékokon kívül megfelelő államsegély. Kötelessége díjlevél szerint. Szükséges okmányokkal felszerelt kérvények fenti határnapig, mikor a választás leendő alulírottához küldendők. Személyes megjelenés az orgona- és énekpróba megkívántatik, de utóköltés nem terítettik meg. Bánhorvát, (Borsodm.) *Linner János* esperes-plébános. 292 1—1

Domaházai (Borsodm.) róm. kath. kántortanítói állásra *jún. 30-ig* pályázat hirdettünk. Jövedelme: 2 szobás lakás kerttel, melléképületekkel. 4 hold 800/1000 □ szántóföld hívek által munkálva, 193 pár után párbér páronként egy véka rozs, 40 fillér, hitközségtől, 12 öl tűzifa beszállítva, szabad marhalegeltetés, deputátumváltás s jövedelem kiegészítés 30 kor. Stóla 74.55 kor. többi államsegély. Választás, énekpróba júl. 4-én 10 órakor. Személyes megjelenés önköltségen. Mindennemű adót kántortanító fizet. Kötelessége díjlevél szerint. Hadmentes férfi tanítók pályázhatnak. Állás szept. 1-én elfoglalandó. Pályázatok plébániahivatalhoz Domaházára kéretnek. Pósta helyben, vasútállomás Ózd vagy Feled. *Szlovácsik János* lelkész. 300 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Egy jó hangú segédkántort keresek. Havi fizetésem 100 korona. (*Gyetva, Zólyomm.*) *Zsei Znyák* róm. kath. kántor. 284 1—1

Győri püspöki megye.

A nagycsenki róm. kath. népiskolához a IV. tanítói állásra *jún. 24.* határidővel pályázat hirdettünk. Javadalma: 100 kor. a községi pénztárból, a többi államsegély; egy szoba a szükséges butorizzal, téli fűtőanyag és 100 korona lakáspótlék. Csak okl. férfiak pályázhatnak. *Iskolaszék.* 276 1—1

Kassai egyházmegye.

A fonyi (Abauj Tornam.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalmazása; mint tanítónak a hitközségtől 600 □-öl (kataszt.) első osztályú szántóföld. A többi államsegéllyel a törvényes összegig kiegészítve. Mint kántornak: 10 kataszteri hold 1090 □-öl szintén első osztályú szántóföld. 2 kataszteri hold 531 □-öl rét. 518 □-öl adó alá nem eső terület. Régi nagy temető használata veteményes kert gyanánt. Párbér a gazdától; minden telek után 1 véka rozs. 1/2 telek után 1/2 véka, 1/4 telek után 1/4 véka, összesen 4 köböl rozs. Párbér a zsellérektől, házankint 1 korona; összesen vagy 40 korona. A regézi hívektől 26 korona. A mogyoroskai hívektől 4.80 fill. Stóla jövedelem vagy 80 kor. Misaalapítványi kamatokból 21 kor. Kegyurasági kegy pénz 42 kor. Failetmény a kegyurától 10 bécsi öl tűzifa, vágatás és fuvarozás nélkül az erdőn. Ezekhez járul 3 szobából álló tisztességes lakás, konyha, kamra, istálló, házi kert és 300 □-öles példánykert használata

Kötelessége a mindennapi és ismétlő iskolások tanítása és vezetése és az összes kántori teendők teljesítése. Az állás azonnal elfoglalandó. Férfi tanítók hiányában orgonálni tudó nőtanítók is pályázhatnak ideiglenesen. A fölszerelt kérvények beadásának határideje *július 1.* A választás július 8-án lesz. Személyes megjelenés szükséges. A kérvények az iskolaszék címére küldendők. (Fony, Abauj-Tornam.) 291 1—1

Terjékfalvi róm. kath. népiskolánál megüresedett tanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: szabad lakás, kert, 100 kor. alapfizetés, megfelelő állami kiegészítéssel. Pályázók legkésőbb *jún. hó 25-ig* adhatják be kérvényeiket a tótsóvári plébánia címére. 288 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A **nagysándorii** (Trencsénm. vasuti állomás) római kath. iskolához helyettes tanerő kerestetik. Fizetése havi 100 kor., lakás, fűtés. Pályázhatnak tanítók és tanítónők. *Iskolaszéki elnök.* 275 1—3

A **vághegyesi** (Trencsénm.) róm. kath. népiskolai tanítói állásra rendes tanító vagy tanítónő kerestetik törvényszerű fizetéssel. Tanítónők előnyben. Tót nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő *július 8.* Pályázati kérvények Kmettyó Károly dr. isk. elnök címére Vágta-pölczára (Trencsénm.) küldendők. 290 1—1

Dombelvi (Trencsénm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. 1200 korona készpénzfizetés, átlag 1000 korona kántori mellékes; két szobás lakás, konyha, éléskamra, pince és melléképületek. Két hold szántóföld, hozzá kert és legelő. Tannyelv magyar. Tót nyelv ismerete szükséges. Választás *júl. 19-én* délelőtt 11 órakor próbaének orgonálással. Személyes megjelenés nem díjaztatik. Nők is pályázhatnak. *Róm. kath. Iskolaszék.* 302 1—2

Pécsi egyházmegye.

A **kisbudméri** (Baranyam.) róm. kath. iskolához helyettes tanerő kerestetik. Fizetése évi 1000 kor., lakás és fűtés. Az állás szept. hó 1-én betöltendő. *Plank Camill, esp.-pléb. isksz. elnök. Németboly.* 274 2—2

A **lőcsi** róm. kath. kántortanítói állás megüresedett. Pályázhatni *jún. 29.* A tannyelv magyar. A nép horvátul énekel. Fizetése 1000 kor. készpénz. 6 m. öl tölgy hasábfá, 4 kat. hold föld, tisztességes lakás külön az iskolaépülettől, kántori és stóladiják. Az uradalomtól 840 kor. pénz, 8 p. mérő kétszeres buza. Megfelelő fizetésű államsegély. Posta és vasuti megálló helyben. Próbaéneklés kívánatik. *Iskolaszék.* 295 1—1

Grábóc (Tolnam., u. p. Bonyhád) róm. kath. iskolaszéke az elhalálozás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 1. Közalap. uradalomtól terményváltás 241 kor., évi készpénzjárulék 63 kor. 2. Minden telkespártól (53 1/2) 1/4 p. m. tiszta buza; minden kisházás- és zsellérpártól (65 1/2) 1/4 p. m. rozsa; minden pártól különbség nélkül 1/4 p. m. tengeri és 6 itce bor. 3. Hitközségtől készpénz: 30 korona és ismétlősök oktatásáért 60 kor. 4. 14 kat. hold 75 □-öl szántóföld, 962 □ öl rét haszonélvezete és szabad legeltetés. 5. 41 köbm. kemény hasábfá, melyből egy tantetem is fűtendő. Ezen famennyiség fele kántori jövedelem is fűtendő. A hitközségtől a rét termésének behordása, három kat. hold megművelése és termésének behordása. 7. Stóla jövedelem az új díjszabás szerint. Alapfizetésbe be nem számítható jövedelem: 3 szobából, téli és nyári konyhából álló lakás a szükséges melléképületekkel; 279 □-öl kert: három tanítógyűlésre napidíj és fuvar. Kötelessége díjlevél szerint és belépés a pécsegyházmegyei általános tanítógyűlésbe. A tanítói földek után az összes adókat tanító fizeti. Pályázóktól személyes megjelenés és énekpróba kívánatik. Pályázati határidő *július 15.* Az állás csak okt. 22-ike után foglalható el. *Szommer Gyula* plébános isksz. elnök. 293 1—1

Szepesi püspöki megye.

Rabcsiczei (Árvam.) róm. kath. iskolánál megüresedett II. tanítói állomásra törvényszerűtől való javadalmazás mellett *jún. 30-ig* pályázat hirdetik. 296 1—1

Ljeszek község (Árvában) egy férfi kántortanítói és egy nőtanítói állomásra okl. kath. tanítókat keres. Fizetésük törvényes. Kántortanítói lakás természetben, nőtanítói bérházban vagy fizetve. Pályázati határidő *júl. 8.* Állomás szept. 1-vel elfoglalandó, e naptól jár a fizetés. Az állomás házasság kántortanítónak megfelel, ha felesége okl. tanítónő. Orgonálásban jártas nőtanító előnyben részesül. *Iskolaszék.* 297 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A **vönöczki** (Vasm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet osztatlan iskolához. Javadalma: két szobás lakás melléképületekkel. Nyolcz katasztrális hold 1331 □ öl föld 188 korona értékben. Karcgabona páronként 1/3 mérő rozs 112 kor. értékben. Lélekpénz és egyebekben 77 korona. Három öl kemény hasított tűzifa 60 korona értékben. Kongrua 162 kor. Többi államsegély. Kötelességei díjlevél szerint. Pályázati kérvények a kemenesmihályfi plébániára küldendők be *júl. 22-ig.* Választás *júl. 29-én* délután 4 órakor lesz a vönöczki iskolában. Állás szept. elsején foglalandó el. 281 1—3

A **kemenesmagasii** (Vasm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet osztatlan iskolához. Két szobás lakás melléképületekkel, 1/4 hold konyhakerttel. 15 1/2 hold föld 168 korona értékben. Karcgabona páronként fél mérő rozs 160 korona értékben. Lélekpénz és egyebekben 20 korona. Három régi öl (9 m.) kemény tűzifa 40 korona értékben. Többi államsegély. Kötelességei díjlevél szerint. Rokkantak is pályázhatnak. Pályázati kérvények a kemenesmihályfi plébániára küldendők be *júl. 29-ig.* Választás augusztus 5-én délután 4 órakor a kemenesmagasii iskolában lesz. Állás szeptember elsején foglalandó el. 280 1—3

A **senteleki** róm. kath. iskolaszék a lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: háromszobás lakás, gazdasági épülettel és kerttel; a törvényes tanítói fizetés készpénzben, 32 kor. fapénz. 200 korona kántori fizetés és legalább 300 kor. stóla. Az iskola hat tanerős. Német, továbbá horvát nyelv tudása szükséges. Amennyiben azonban a megválasztott horvátul nem tudna, köteles a meghatározott istentiszteleteket horvátul elvégezni. Kötelessége a Rendszabályok értelmében. Kérvények az iskolaszéki elnök címére keretnek Sentelekre (Vasm.) Választás *júl. 22-én* lesz. Személyes megjelenés kívánatos. Állás azonnal elfoglalandó. 286 1—2

A **rábaszenttamási** róm. kath. iskolaszék egy rendes osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Csak nőtlen férfi tanítók és a kántoriakban jártas jó hangú tanítónők pályázhatnak. Fizetése egy butorozott szoba fűtéssel és takarítással. Készpénzben a rendes fizetés, miből 660 koronát az iskolafentartótól, a többi államsegélyből kapja. Azonkívül lakbérkarpótlás 150 kor. és 20 kor. kertilletmény. Kötelessége a háború tartalma alatt az összes kántori teendőket még az iskolai nagy szünet alatt is pontosan elvégezni, ezért különösen kap még 300 koronát és élvezni fogja az összes stólat. Kötelessége lesz a háború után a kántoriakban díjtanul segédkezni, egyéb kötelessége díjlevél szerint. Személyes megjelenés férfiaktól nem kívánatik meg, de a nőkre nézve előnyös. Azonban utazási költségek nem térítettek meg. Választás *július 8-án* délután litánia után. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények a róm. kath. plébánia hivatalhoz Rábaszenttamás (Vasm.) u. p. Rábamolnári küldendők. *Rigó Zsigmond* apát-pléb. isksz. elnök. 282 1—2

A **németújvári** (Vasm.) róm. kath. hitközség a megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása a hitközségtől: 1600 K, failyetmény címén 150 K, törvényes lakásilletményt 1 1/2 hold szántó és 1/4 hold konyhakert. Ezenkívül kántordíj címén 600 K és az esedékes stolaris jövedelem. Helybeli tanerő megválasztása esetén a hatodik osztálytanítói állás is betölthetik. Javadalmazása az 1913. XVI. X. t.-c.-ben megállapított fizetés és lakbér. A kellően felszerelt folyamodványok *június hó 24-ig* bezárólag a németújvári

kozik. — Többeknek. Felsőkereskedelmi fi- és leányiskola több nagyobb városban van. Így: Budapesten, Szegeden, Pécsen, Debreczenben, Kassán stb. — M. F. Köszönet az arboribusokért. — P. M. Állami. Megyefelmondhatunk. — M. R. Kesői kaptuk. — M. Gy. Forduljon a Ferenc József-Tanítókháza igazgatóságához, Budapest VIII. Szentkirályi-utca. Ott kaphat olcsó lakást. — N. K. Megsürgeljük. Erdélyi újság írvé iránt az illetékes tanfelügyelősnél. — E. B. Válaszoltunk. — K. F. Megsürgeljük. — Ny. S. Készséggel. Levél is ment. — M. S. R. Forduljon Nyitraújára az Iskolatestvérek Igazgatóságához és kérjen prospektust. Helyben nincs. —

E. F. Kérjen szabadságot egy évre. A helyettest ön fizesse. — N. D. Az Orsz. Kath. Tanügyi tanács állandó tevékenységet fejt ki, hogy a hitfelekezeti tanítók anyagi helyzete a közszolgálatok, illetőleg az állami tanítókéhoz egyezzen és mindenben megegyezően rendeztessék. Háború van, fő a csendben tör. enő, de határozott és megfontolt eredményes cselekvés. Ezt az elnökség ernyedetlen kötelességérzettel teljesíti. Hogy egyébként ki mit ír és mit beszél, az legyen az ő akarata. Minket kötelességeink lelkiismeretes teljesítésében subjektív vélekedések meg nem zavarhatnak. Ezt a kath. tanítók közérdeke követeli így.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

Ürmény-Mezőkeszi (Nyitra) pusztai róm. kath. jellegű uradalmi iskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra pályázat hirdettük. Kötelesség: az osztályon és ismételő iskolát tanítani, szükség esén az ürményi kánort helyettesíteni. Nagysuranyi cukorgyár bérigazgatóságától, mint tennartótól javadalma: természetbeni lakás, szabad fűtés, világítás, kerten kívül a törvényes készpénzfizetés. Tanítási nyelv: magyar, tót nyelv szükséges. Szünetidőben a bergazdaságnál megfelelő díjazás mellett segédkezhettek. Német nyelvet bíró, zongorázni tudó férfi tanerő előnyben részesül; ilyen mellékjellemeire számíthat. Ürményi róm. kath. iskola-székre címzendő kérvények, melyben családi állapot és katonai viszonya is feltüntetendő, határideje *július 5.* A megválasztott állását szept. 1-én tartozik elfoglalni. 283 1—1

Velsői kántortanítói állásra *július 8-ára* pályázatot hirdettünk. Jövedelme: 2 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 istálló, 1 szőlő; 2 hold 856 ööl-szántóföld, 1255 ööl kert, 6 köbméter I. osztályú tűzifa, 45 hektoliter buza, 5 hektoliter rozs, velsői gabonaváltás 220 kor., kisarányos 80 kor., stóla jövedelem 80 kor. és megfelelő államszegély. Kötelessége: kántori teendőket elvégezni, I—II. osztályt és az ismételőket tanítani. Tót nyelv ismerete szükséges. Kérvények iskolaszéki elnök (u. p. Alsószlezseny, Barsm.) címére küldendők. 278 1—1

Komáromcehi-i all. segélyezett róm. kath. iskolai állásra pályázatot hirdettük. Pályázhatnak okl. tanítók is. Jövedelem az 1915. évi aug. hó 4-én felvett hiteles javadalmi jegyzőkönyv alapján: szántóföld és rét haszonbér 200 K, tűzifa 48 K, hitközségtől 60 K. A törzsfizetésbe be nem számítandó lakás fejében 240 K, takarítás 20 K, irodaátalány 3 K. Ezenkívül a törvényesen megillető államszegély. Kötelessége egy vegyes, osztályon osztály vezetése, ismétlők díjtalan tanítása. Tanítási nyelv magyar, kiegészítő tót. Folyamod. ány, keresztlevél, oklevél miködési bizonyítvány a komáromcehi-i iskolaszék címére *június 30-ig* beküldendő a komáromszemerei plébánia hivatalhoz. Állás szeptember 1-én elfoglalandó. *Adamovich Imre* plébános. 299 1—1

Egri érseki megye.

A jászfényzarui róm. kath. iskolaszék 12 tanítós elemi iskolájához két tanítói állásra törvényszerű fizetéssel pályázatot hirdet. Az egyik állásra tanítónak is pályázhatnak. Megválasztottak kötelesek az igazgató, illetve az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni s az állást szept. 15-én elfoglalni. Felszerelt kérvények *július 1-ig* ft. *Hebrony Kálmán* plébános úr címére küldendők. 285 1—1

Az *apponyi* (Borsodm., legközelebbi vasuti állomás: Sata Nekézseny) róm. kath. kántortanítói állásra *jún. 29.* délelőtt 10 órára pályázat hirdettük. Javadalma: 1. helyi járulékokból: 10 kat. hold 1544 ööl szántóföld, 1 kat. hold 145 ööl rét. 1919. szept. végéig évi 400 koronáért haszonbérben. Munkaváltás, deputatum 88.80 korona.

Párbér javadalmi jegyzőkönyv szerinti értékben 254.40 kor. Ismétlősök oktatásáért: 24 kor. Stóla: 50 kor. 16 méter tűzifa beszállítva. Erdő- és legelőilletőség. 2. Az 514 koronára értékelt helyi járulékokon kívül megfelelő államszegély. Kötelessége díjlevél szerint. Szükséges okmányokkal felszerelt kérvények fenti határig, mikor a választás leendő alulírottakhoz küldendők. Személyes megjelenés az orgona- és énekpróbára megkívántatik, de utiköltség nem terítettik meg. Bánhorvát, (Borsodm.) *Linner János* esperes-plébános. 292 1—1

Domaházai (Borsodm.) róm. kath. kántortanítói állásra *jún. 30-ig* pályázat hirdettük. Jövedelme: 2 szobás lakás kerttel, melléképületekkel. 4 hold ^{800/1000} □ szántóföld hívek által munkálva, 193 pár után párbér páronként egy véka rozs, 40 fillér, hitközségtől, 12 ööl tűzifa beszállítva, szabad marhalegeltetés, deputátumváltás s jövedelem kiegészítés 30 kor. Stóla 74.55 kor. többi államszegély. Választás, énekpróba *júl. 4-én* 10 órakor. Személyes megjelenés önköltségen. Mindennemű adót kántortanító fizet. Kötelessége díjlevél szerint. Hadmentes férfi tanítók pályázhatnak. Pályázatok plébániahivatalhoz Domaházára kértnek. Posta helyben, vasútállomás Ózd vagy Feled. *Szlovácsik János* lelkész. 300 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Egy jó hangú segédkántort keresek. Havi fizetése 100 korona. (*Gyetva, Zólyomm.*) *Zseleznyák* róm. kath. kántor. 284 1—1

Győri püspöki megye.

A nagycenki róm. kath. népiskolához a IV. tanítói állásra *jún. 24.* határidővel pályázat hirdettük. Javadalma: 100 kor. a községi pénztárból, a többi államszegély; egy szoba a szükséges butorattal, téli fűtőanyag és 100 korona lakáspótlék. Csak okl. férfiak pályázhatnak. *Iskolaszék.* 276 1—1

Kassai egyházmegye.

A fonyi (Abauj Tornam.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Javadalmazása; mint tanítónak a hitközségtől 600 □-öl (kataszt.) első osztályú szántóföld. A többi államszegéllyel a törvényes összegig kiegészítve. Mint kántornak: 10 kataszteri hold 1090 □-öl szinten első osztályú szántóföld. 2 kataszteri hold 531 □-öl rét. 518 □-öl adó alá nem eső terület. Régi nagy temető használata veteményes kert gyanánt. Párbér a gazdaktól; minden telek után 1 véka rozs. 1/2 telek után 1/2 véka, 1/4 telek után 1/4 véka, összesen 4 köböl rozs. Párbér a zsellérektől, házankint 1 korona; összesen vagy 40 korona. A regéczi hívektől 26 korona. A mogyoroskai hívektől 4.80 fill. Stóla jövedelem vagy 80 kor. Misaalapítványi kamatokból 21 kor. Kegyurasági kegyepénz 42 kor. Failletmény a kegyurtól 10 bécsi ööl tűzifa, vágatás és fuvarozás nélkül az erdőn. Ezekhez járul 3 szobából álló tisztességes lakás, konyha, kamra, istálló, házi kert és 300 □-öles példánykert használata

Kötelessége a mindennapi és ismétlő iskolások tanítása és vezetése és az összes kántori teendők teljesítése. Az állás azonnal elfoglalandó. Férfi tanítók hiányában orgonálni tudó nőtanítók is pályázhatnak ideiglenesen. A főszerelt kérvények beadásának határideje *július 1.* A választás július 8-án lesz. Személyes megjelenés szükséges. A kérvények az iskolaszék címére küldendők. (Fony, Abauj-Tornam.) 291 1—1

Terjékfalvi róm. kath. népiskolánál megüresedett tanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: szabad lakás, kert, 100 kor. alapfizetés, megfelelő állami kiegészítéssel. Pályázók legkésőbb *jún. hó 25-ig* adhatják be kérvényeiket a tótsóvári plébánia címére. 288 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A **nagysándorii** (Trencsénm. vasúti állomás) római kath. iskolához helyettes tanerő kerestetik. Fizetése havi 100 kor., lakás, fűtés. Pályázhatnak tanítók és tanítónők. *Iskolaszéki elnök.* 275 1—3

A **vághegyesi** (Trencsénm.) róm. kath. népiskolai tanítói állásra rendes tanító vagy tanítónő kerestetik törvényszerű fizetéssel. Tanítónők előnyben. Tót nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő *július 8.* Pályázati kérvények Kmetykó Károly dr. isk. elnök címére Vágtapolczára (Trencsénm.) küldendők. 290 1—1

Dombelvi (Trencsénm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. 1200 korona készpénzfizetés, átlag 1000 korona kántori mellékés; két szobás lakás, konyha, élelőkamra, pince és melléképületek. Két hold szántóföld, hozzá kert és legelő. Tannyelv magyar. Tót nyelv ismerete szükséges. Választás *júl. 19-én* délelőtt 11 órakor próbaéneket orgonálnál. Személyes megjelenés nem díjaztatik. Nők is pályázhatnak. *Róm. kath. Iskolaszék.* 302 1—2

Pécsi egyházmegye.

A **kisbudméri** (Baranyam.) róm. kath. iskolához helyettes tanerő kerestetik. Fizetése évi 1000 kor., lakás és fűtés. Az állás szept. hó 1-én betöltendő. *Plank Camill,* esp.-pléb. isksz. elnök. Németboly. 274 2—2

A **lőcsi** róm. kath. kántortanítói állás megüresedett. Pályázhatni *jún. 29.* A tannyelv magyar. A nép horvátul énekel. Fizetése 1000 kor. készpénz. 6 m. öl tölgy hasábfá, 4 kat. hold föld, tisztességes lakás külön az iskolaépülettől, kántori és stóladíjak. Az uradalomtól 840 kor. pénz, 8 p. mérő kétszeres buza. Megfelelő fizetésű államsegély. Posta és vasúti megálló helyben. Próbaéneklés kívántatik. *Iskolaszék.* 295 1—1

Grábóc (Tolnam., u. p. Bonyhád) róm. kath. iskolaszéke az elhalálozás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 1. Közalap. uradalomtól terményváltás 241 kor., évi készpénzjárulék 63 kor. 2. Minden telkespártól (53 1/2) 1/4 p. m. tiszta buza; minden kisházás- és zsellérpártól (65 1/2) 1/4 p. m. rozs; minden pártól különbség nélkül 1/4 p. m. tengeri és 6 itce bor. 3. Hitközségtől készpénz: 30 korona és ismétlősök oktatásáért 60 kor. 4. 14 kat. hold 75 □-öl szántóföld, 962 □ öl rét haszonélvezete és szabad legeltetés. 5. 41 köbm. kemény hasábfá, melyből egy tantemrem is fűtendő. Ezen famennyiség fele kántori jövedelem. 6. Hitközségtől a rét termésének behordása, három kat. hold megművelése és termésének behordása. 7. Stóla jövedelem az új díjszabás szerint. Alapfizetésbe be nem számítható jövedelem: 3 szobából, téli és nyári konyhából álló lakás a szükséges melléképületekkel; 279 □-öl kert: három tanítógyűlésre napidíj és fuvar. Kötelessége díjlevél szerint és belépés a pécs egyházmegyei általános tanítóegyletbe. A tanítói földek után az összes adókat tanító fizeti. Pályázóktól személyes megjelenés és énekpróba kívántatik. Pályázati határidő *július 15.* Az állás csak okt. 22-ike után foglalható el. *Szommer Gyula* plébános isksz. elnök. 293 1—1

Szepesi püspöki megye.

Rabcsiczei (Árvam.) róm. kath. iskolánál megüresedett II. tanítói állomásra törvényszerűtől való javadalmazás mellett *jún. 30-ig* pályázat hirdetik. 296 1—1

Ljeszek község (Árvában) egy férfi kántortanítói és egy nőtanítói állomásra okl. kath. tanítókat keres. Fizetésük törvényes kántortanítói lakás természetben, nőtanítói bérházban vagy fizetve. Pályázati határidő *júl. 8.* Állomás szept. 1-vel elfoglalandó, e naptól jár a fizetés. Az állomás házasság kántortanítónak megfelel, ha felesége okl. tanítónő. Orgonálásban jártas nőtanító előnyben részesül. *Iskolaszék.* 297 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A **vönöczki** (Vasm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet osztatlan iskolához. Javadalmazása: két szobás lakás melléképületekkel. Nyolc katasztrális hold 1331 □ öl föld 188 korona értékben. Karcgabona páronként 1/3 mérő rozs 112 kor. értékben. Lélekpenz és egyebekben 77 korona. Három öl kemény hasított tűzifa 60 korona értékben. Kongrua 162 kor. Többi államsegély. Kötelességei díjlevél szerint. Pályázati kérvények a kemenesmihályi plébániára küldendők be *júl. 22-ig.* Választás *júl. 29-én* délután 4 órakor lesz a vönöczki iskolában. Állás szept. elsején foglalandó el. 281 1—3

A **kemenesmagasii** (Vasm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet osztatlan iskolához. Két szobás lakás melléképületekkel, 1/4 hold konyhakerttel. 15 1/2 hold föld 168 korona értékben. Karcgabona páronként fél mérő rozs 160 korona értékben. Lélekpenz és egyebekben 20 korona. Három régi öl (9 m.) kemény tűzifa 40 korona értékben. Többi államsegély. Kötelességei díjlevél szerint. Rokkantak is pályázhatnak. Pályázati kérvények a kemenesmihályi plébániára küldendők be *júl. 29-ig.* Választás augusztus 5-én délután 4 órakor a kemenesmagasii iskolában lesz. Állás szeptember elsején foglalandó el. 280 1—3

A **senteleki** róm. kath. iskolaszék a lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: háromszobás lakás, gazdasági épülettel és kerttel; a törvényes tanítói fizetés készpénzben, 32 kor. fapénz. 200 korona kántori fizetés és legalább 300 kor. stóla. Az iskola hat tanerős. Német, továbbá horvát nyelv tudása szükséges. Amennyiben azonban a megválasztott horvátul nem tudna, köteles a meghatározott istentiszteleteket horvátul elvégezni. Kötelessége a Rendszabályok értelmében. Kérvények az iskolaszéki elnök címére keretnek Sentelekre (Vasm.) Választás *júl. 22-én* lesz. Személyes megjelenés kívánatos. Állás azonnal elfoglalandó. 286 1—2

A **rábaszenttamási** róm. kath. iskolaszék egy rendes osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Csak nőten férfi tanítók és a kántoriakban jártas jó hangú tanítónők pályázhatnak. Fizetése egy butorozott szoba fűtéssel és takarítással. Készpénzben a rendes fizetés, miből 600 koronát az iskolafentartótól, a többi államsegélyből kapja. Azonkívül lakbérkárptól 150 kor. és 20 kor. kertilletmény. Kötelessége a háború tartalma alatt az összes kántori teendőket még az iskolai nagy szünidő alatt is pontosan elvégezni, ezért különösen kap még 300 koronát és élvezni fogja az összes stólat. Kötelessége lesz a háború után a kántoriakban díjtalanul segédkezni, egyéb kötelessége díjlevél szerint. Személyes megjelenés férfiaktól nem kívántatik meg, de a nőkre nézve előnyös. Azonban utazási költségek nem térítetnek meg. Választás *július 8-án* délután litánia után. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények a róm. kath. plébánia hivatalhoz Rábaszenttamás (Vasm.) u. p. Rábamolnári küldendők. *Rigó Zsigmond* apát pléb. isksz. elnök. 282 1—2

A **németújvári** (Vasm.) róm. kath. hitközség a megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása a hitközségtől: 1600 K, failletmény címén 150 K, törvényes lakásilletményt 1 1/2 hold szántó és 1/4 hold konyhakert. Ezenkívül kántordíj címen 600 K és az esedékes stolaris jövedelem. Helybeli tanerő megválasztatása esetén a hatodik osztálytanítói állás is betöltetik. Javadalmazása az 1913. XVI. X. t. c.-ben megállapított fizetés és lakbér. A kellően felszerelt folyamodványok *június hó 24-ig* bezárólag a németújvári

plébánia címére küldendők. Választás folyó évi június hó 27-én lesz s a kántortanítói állást azonnal el kell foglalni. Az *iskolaszék*. 303 1—1

Váci egyházmegye.

Csomák Gábor kecskeméti róm. kath. főkántorsegédi állásra pályázatot hirdet. Havi fizetése 150 korona és lakás. Csak olyan segéd ajánkozzék, ki jó hangú és az összes kántori teendőkhöz jártas. Az állás azonnal elfoglalható. Levélben bővebben. 279 1—2

A kerekegyházi róm. kath. iskolaszék tanítójának hős halála folytán megüresedett VI. tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: egyháztól 100 kor., a többi az 1913. évi VII. t.-cz. értelmébeni államsegély. Lakbér 240 kor. Kertilletmény 20 kor. Kötelessége az iskolaszék által reábizott osztályt vagy osztályokat a püspöki terv és utasítás szerint tanítani. Pályázhatnak: tanítók és tanítónők. Ha tanító választatik meg, kötelessége a kántortanítói akadályoztatása esetén helyettesíteni. Pályázati határidő: június 15. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. A kérvények a kerekegyházi (Pestm.) róm. kath. iskolaszék címére küldendők. 298 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A búcsúszentlászlói plébániához tartozó nemesbetei (Zalám.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetettik. Javadalma: törvényes lakás és fűtés. Kötelessége a III—VI. osztály tanítása, ismétlők oktatása. Kántori teendői néhány temetés elvégzése. Nők is pályázhatnak. Pályázati kérvények teljesen felszerelve június 23-ig beküldendők. Választás június 24-én. *Brucker Celesztin* iskolai elnök. 287 1—1

Somogyabajomi róm. kath. iskolaszék helyettes kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: havi 150 kor. és butorozott szoba: a kántoriak után megfelelő stóla. Pályázati határidő júli. 8, választás ugyanakkor. Pályázhatnak kántoriakban jártas nők is. A megválasztott állását köteles minél előbb elfoglalni. A személyesen megjelenők előnyben részesülnek, az utazás azonban nem térítetik meg. Az állás a háború után lesz véglegesen betöltve. Nagyabjóm (Somogym.) *Szemery János* plébános, isksz. elnök. 301 1—1

Harmadéves tanítójelölt a szünidőre kántorsegédnek ajánkozik. Zomba (Tolnam) 277 1—1

Sorozás—Szuronyroham.

2 felvonásban és színpadfelállítási tanács. Még nemzetiségi vidéken is pár nap alatt betanítható és ropant érdekes. 115 fillérért portómentesen küldi: *Ivancsó Jenő* néptanító *Nyirgyulaj*. Jövedelem hadiárvainké! 231 3—4

Száz drb ismert nép-ének hatásos orgonakisérettel 5 K. — 244 kadencia hangnemek szerint rendezve 3 K. — Farkas: Tíz ünnepi preludium 1.20 K. — Tíz szerző, tíz Mária-éneke orgonára 1.20 K. — Tíz drb rekvimhez való elő- és utójáték 1.20 K. — Hatásos orgonadarabok több szerzőtől 1.20 K. — Supper: Ünnepi utójáték (Ita missa est felett) — König Péter: Hat modern orgonadarab. — Bodor: Ave Maria (alt solo) org. kísérettel. — Régenhold: kétszólamú latin mise orgonára à 50 fillér. Megrendelések: LUSPAY kántornál Eger. 294 1—2

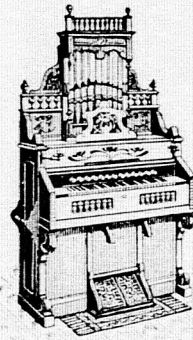
Stampay ének- és imakönyve 12 old. háborús szöveggel bővítve: kötve 70 fillér, díszes vászonban 1 kor. 20 fill., művészi kötésben 4—5 korona. Tízre egy ingyen. Új kotta, 40 old. ingyen, kötve 70 fillér. *Köbölkut*, Esztergom megye. 678—1

A „KATHOLIKUS KÁNTOR“

c. Egerben megjelenő kath. egyházzenei szaklap az 1917. év. első felében megjelent 12 számához a következő hangjegymellékleteket adta olvasóinak: 1. A «Béke királynője» c. füzet I. részét. Tartalmaz 50 szép Mária-éneket orgonakisérettel a legkiválóbb egyházi zeneszerzőinktől. 2. Hat gyászmise éneket orgonára. 3. Régenhold kétszólamú latin miséjét orgonakisérettel. 4. Tornay Ferenc: «Missa tempore belli» c. egyszólamú miséjét orgonakisérettel. 5. Demény Dezső: két «Ave Maria» c. «Soprán és alt solo» kísérettel ellátott énekét. 6. 16 drb E dur preludiót a «Preludiumos» könyvből. 7. Hat modern orgonadarabot König Pétertől.

A havonként kétszer megjelenő lap előfizetési ára félévre 5 kor. Egész évre 10 korona.

Ugyanitt kaphatók a következő háborús szövegű alkalmi énekeket tartalmazó füzetek is. I. Ujházy Miklós: Száz felajánlói ének élő és elhunyt katonáért, ára 1.50 K. — II. Ujhelyi István: Felajánló énekek 80 fillér. — III. Rithrovszky Antal: Alkalmi énekek háborús időben 1 K. — IV. Lenkei József: Hadba vonultakért és elesett hősökért végzendő szt. misékre való kinevező énekek 1 K. — V. Fiák András: Kinevező énekek 2.25 K. — VI. Fiák András: Halotti búcsuzatok 4.50 K. — VII. Buchner Antal: Alkalmi énekek háborús időben. (32 ének orgonakisérettel) 2 kor. — VIII. Bázár: Preludiumos könyv 6 K, helyett 2 K. 289 1—1

HARMONIUM. Orgona.

A gyönyörű hang, melyet a világhírű és elismert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmés szerkezete elővarázsol, önmagának zeng dicséretet. **Pedálos** harmoniumok orgona méretekben. Ezen általánosan elismert remek műveket bocsátja ki

STOWASSER

csász. és kir. udvari szállító

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fuvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchíd-u. 5.

Továbbá ajánlja saját gyárában készült elismert kiváló minőségű vonós, húros, fuvós hangszert.

Tanerőknek kedvezmény.

Árjegyzék a kívánt hangszerről ingyen küldetük.

Legrégibb cég. Alapított 1770.

A Szent-István-Társulatnak az Országos Katholikus Tanügyi Tanács

által elfogadott

HIVATALOS KIRÁLYKÉPEI,

a magy. kir. Honvédelmi Miniszterium Hadsegélyező Hivatalának

özvegyeket és árvákat gyámolító alapja javára.

Kaphatók a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában,

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28-30.

1. számú kép.

Basch Árpád festménye Őfelségét teljes alakban, a Szent István-rend ornátusában ábrázolja. Őfelsége a király különösen kedves gondolatnak találta, hogy a művész a háttérben megfestette a budai várat a Lánchiddal, amelyen a felséges pár bevonulását tartotta.

E színes fénynyomatú kép, mely Őfelsége aláírásának fakszimilijével van ellátva, **iskolák, gyűléstermek, hivatalok részére kiválóan alkalmas.**

A kép nagysága 50/40 cm., a fehér keret (margó) szélessége 25/20 cm., tehát a műlap teljes nagysága 75/60 cm. **Ára 8 korona.** 5 cm. széles arany- vagy tölgyfakeretben **45 korona.**

Basch Árpád festményének ezen művészi tökéletességű reprodukciója a Szent-István-Társulat kiadványa.

A befolyó összes tiszta jövedelmet a Hadsegélyező Hivatal özvegy- és árva-alapja javára fordítja a Szent-István-Társulat.

2. számú kép.

IV. Károly király Őfelsége arcképe, koronázási ornátusban, a koronával a fején. Népies, olesó kiadás, mélynyomású kivitelben. Őfelsége aláírásának fakszimilijével. A kép nagysága 40/50 cm., a fehér keret (margó) szélessége 15/20 cm., tehát a műlap teljes nagysága 55/70 cm. **Ára 6 kor., 5 cm. széles tölgyfakeretben 35 korona.**

Ugyanez rézfénynyomat (kézi nyomás) kiadásban. Őfelsége aláírásának fakszimilijével. A kép nagysága 40/50 cm., a fehér keret (margó) 20/30 cm., tehát a műlap teljes nagys. 60/80 cm. **Ára 20 korona, 8 cm. széles tölgyfakeretben 86 korona.**

A kép jövedelme a Hadsegélyező Hivatal özvegy- és árva-alapját gyarapítja.

Zita királyné Ófelsége arcképe, koronázási ruhában, a koronával a fején. Népies, olesó kiadás, mélynyomású kivételben. Ófelsége a királyné aláírásának fakszimilijével. A kép nagysága 40/50 cm., a fehér keret (margó) szélessége 15/20 cm., tehát a műlap teljes nagysága 55/70 cm. **Ára 6 kor., 5 cm. széles tölgyfakeretben 35 korona.**

3. számú kép.

Ugyanez rézfénynyomat (kézi nyomás) kiadásban. Ófelsége a királyné aláírásának fakszimilijével. A kép nagysága 40/50 cm., a fehér keret (margó) szélessége 20/30 cm., tehát a műlap teljes nagysága 60/80 cm. **Ára 20 korona, 8 cm. széles tölgyfakeretben 86 korona.**

A kép jövedelme a Hadségélyező Hivatal özvegy- és árva-alapját illeti.

MEGRENDELŐ-LEVÉL.

A Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalának

Budapest,

VIII., Szentkirályi-utca 28—30.

Ezennel megrendelem — a Hadségélyező Hivatal özvegy- és árva-alapja javára — az itt felsorolt királyképeket:

Darab	A k é p c i m e	Összeg
	1. sz. kép. IV. Károly király színes fénynyomatú képe. Ára 8 korona. Ugyanaz, arany- vagy tölgyfakeretben. Ára 45 korona.	
	2. sz. kép. IV. Károly király mélynyomású képe. Ára 6 korona. Ugyanaz, tölgyfakeretben. Ára 35 korona. Ugyanaz, rézfénynyomat (kézi nyomás). Ára 20 korona. Ugyanaz, tölgyfakeretben. Ára 86 korona.	
	3. sz. kép. Zita királyné mélynyomású képe. Ára 6 korona. Ugyanaz, tölgyfakeretben. Ára 35 korona. Ugyanaz, rézfénynyomat (kézi nyomás). Ára 20 korona. Ugyanaz, tölgyfakeretben. Ára 86 korona.	

A rendelés összegét, koronát, a/ egyidejűleg küldöm; b/ kérem utánvenni.

Név és állás:

Pontos cím:

Figyelmeztetés! Kérjük ezen megrendelő-levelet pontosan kitöltve hozzánk juttatni. A megküldendő képek címét kérjük aláhúzni és megjelölni, hogy hány példányban kívánja. — **A csomagolásért és bérmentítésért járó tényleges kiadásainkat utánvesszük.** — A fenti keretárak az anyagárak (keret, üveg) folytonos emelkedése következtében csak július hó 1-ig érvényesek.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28a.